

BC. KAROLÍNA HORÁKOVÁ

BC. KLÁRA STAŇKVOÁ

WORLD TRADE ORGANIZATION

WORLD TRADE ORGANIZATION (WTO)

- neboli Světová obchodní organizace
- je jedinou globální mezinárodní organizací, která se zabývá pravidly obchodu mezi státy
- jejím základem jsou dohody WTO, které vyjednala a podepsala většina světových obchodních zemí a které ratifikovaly jejich parlamenty
- **Cílem:** zajistit, aby obchod probíhal co nejplynuleji, nejpředvídatelněji a nejsvobodněji
- **Sídlo:** Ženeva

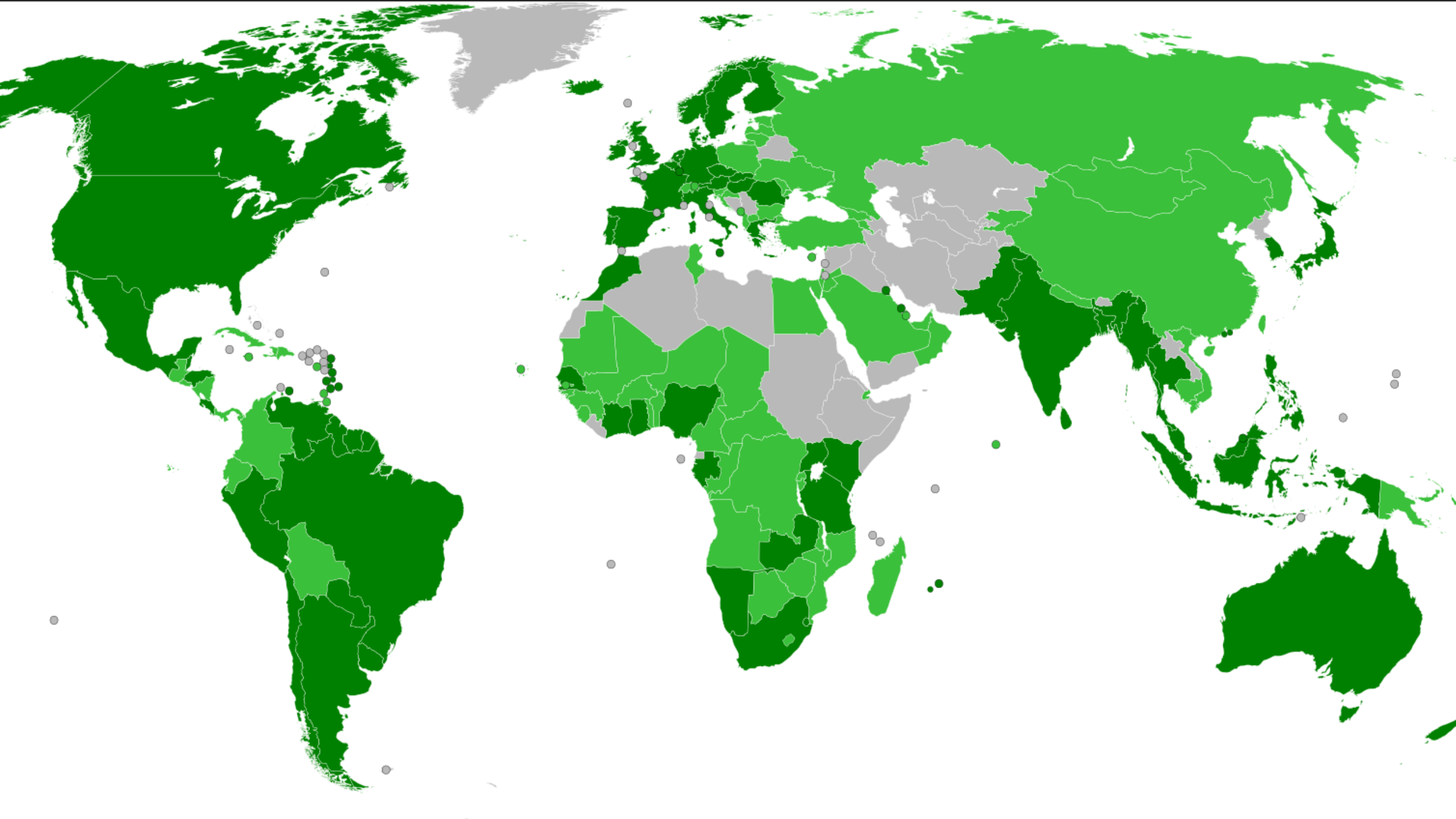
WORLD TRADE
ORGANIZATION

**GENERÁLNÍ
ŘEDITELKA:
NGOZI OKONJO-
IWEALOVÁ**

VZNIK

- 1. ledna 1995
- dohoda o zřízení schválena 15. dubna 1994 v Marrakéši během Uruguayského kola jednání GATT
- **Základním pilířem:** dohody (Urugayského kola) – právní základ pravidel mezinárodního obchodu
- nástupce Všeobecné dohody o clech a o obchodu (GATT)
- GATT x WTO
- Mezinárodní organizace, právní subjektivita
- pravidla závazné pro všechny členské státy - sankce
- ČR členem od počátku jejího vzniku
- 164 členských států (představují 98% světového obchodu)

CÍLE

Vytvářet místo pro jednání členských států

Řešit obchodní spory mezi členskými státy

Monitorovat obchodní politiky členských států

Prosperující, mírumilovný a zodpovědnější ekonomický svět

Spolupracovat v případě potřeby s MMF a SB

Rozhodnutí jsou obvykle přijímána konsensem všech členů a jsou ratifikována parlamenty členských států

ORGÁNY

- **Konference ministrů**
(nejvyšší orgán)
- **Generální rada**
- **Pracovní orgány** (Rada pro obchod se zbožím, Rada pro obchod se službami, Rada pro obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví)
- **Výkonné orgány**
- **Sekretariát**

STRUKTURA WTO

• 3 pilíře WTO:

1. dohoda **GATT** – zabývá se obchodem se zbožím
2. dohoda **GATS** - oblast obchodu se službami
3. dohoda **TRIPS** – práva duševního vlastnictví

GATT General Agreement
on Tariffs and Trade

GATS General Agreement
on Trade in Services

TRIPS Trade-related Aspects of
Intellectual Property Rights

ROLE

- Československo bylo zakládajícím členem GATT
- Česká republika je zakládajícím státem WTO
- Po vstupu ČR do EU (1/5/2005) se pouze změnilo naše postavení (již vystupujeme skrze EU)
- Za Evropskou unii v rámci WTO vystupuje Evropská komise

MILNÍKY

- 2001 se členem stává Čína – rychlý vzestup čínského hospodářství na úkor jiných států
- 2001 Rozvojová agenda Doha
- 2012 - vstup Ruska
- 2013 tzv. balíček z Bali – první multilaterální dohoda

AKTUÁLNÍ SITUACE

- Ženevský balíček MC12
- otázky klimatu – financování jako pomoc rozvojovým zemím (bohaté státy 100 miliard USD ročně)

**12th WTO MINISTERIAL
CONFERENCE**
GENEVA 2022

CO-HOSTED BY KAZAKHSTAN

UKRAJINSKÁ KRIZE

- těžká rána světové ekonomice
- omezení obchodu a výroby
- vyšší ceny potravin a energií
- relativně malý podíl Ruska a Ukrajiny na světovém obchodu a produkci (ale významnými dodavateli potravin a energií)
- finanční sankce proti Rusku – mnoho mezinárodních firem se stáhlo z ruského trhu
- předpokládá se, že růst světového obchodu výrazně zpomalí
- Rusko se chystá vystoupit

PŘEHLED SIMULOVANÝCH OTŘESŮ

Zasažené regiony	Scénář	Popis	Technické provedení
Ukrajina: Dopad války	1	Znížení výrobních faktorů (půda, kapitál) a snížená nabídka práce. Rostoucí transakční náklady v důsledku přerušení provozu a uzavření přístavů	Pokles nabídky půdy, kapitálu a pracovních sil Rostoucí obchodní náklady na Ukrajině
Rusko: Sankce podle regionů (Kanada, Evropské sdružení volného obchodu, Evropská unie, Japonsko, Korejská republika, Spojené státy americké) Spojené království, Spojené státy)	2(a)	Již oznámené/provedené sankce Sankce SWIFT na bankovní transakce Omezení vývozu zboží dvojího užití a technologického zboží Bojkot západních společností Rostoucí náklady na dopravu, uzavření vzdušného prostoru a bojkot ze strany přepravních společností Rostoucí náklady na dopravu mezi východní Asií a Evropou	Různé zvýšení obchodních nákladů Rostoucí transakční náklady Vývozní daň na elektronická zařízení Vývozní daň z výroby a služeb Pokles produktivity v odvětví dopravy Pokles produktivity v odvětví dopravy
	2(b)	Zvýšení sazeb podle doložky nejvyšších výhod na vyšší celní sazby	Zvyšující se cla na ruský dovoz zboží (nikoli fosilních palív).
	2(c)	Sankce centrálních bank a následné finanční potíže v Rusku	Pokles domácí absorpce
Všechny regiony (kromě Ruska a Ukrajiny): Globální makroekonomické dopady	3	Klesající důvěra spotřebitelů a podnikatelů v důsledku nejistoty	Pokles domácí absorpce Vyspělé ekonomiky Rozvíjející se ekonomiky
Všechny regiony: Omezení vývozu potravin a uvolnění zásob potravin	4	Uvalení vývozních omezení na potraviny ze strany Ruska a Ukrajiny (4a) a také ze strany rozvojových zemí (4b).	Zvyšování vývozních daní na pšenici a další obiloviny
Všechny regiony: Dlouhodobé oddělení	5	Oddělení dvou hospodářských bloků	Rostoucí cla mezi západním a východním blokem*

ZDROJE

- <https://www.project-syndicate.org/>
- <https://www.wto.org/>
- https://www.mzp.cz/cz/svetova_obchodni_organizace
- <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/home>